

Helyi Nevelési Program - A Montessori Nevelési Program elemzése

➤ **Törvényi háttér**

A közoktatási törvény 1996. évi módosítási szerint a közoktatási intézményeknek nevelési vagy pedagógiai programmal kell rendelkezniük. A törvény (Kt. 47.§-a) az óvoda nevelési programjának tartalmát határozza meg.

	Igen	nem
<p>Az óvoda nevelési programja tartalmazza</p> <p>Közoktatási Törvény 47§. alapján</p>		
1. Az óvodai nevelés alapelveit, célkitűzéseit	✓	
2. Azokat a nevelési feladatokat, tevékenységeket, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztését, fejlődésének segítését,	✓	
3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységet,	✓	
4. A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formáit, továbbfejlesztésének lehetőségeit,	✓	
5. A nemzeti vagy etnikai kisebbségi óvodai nevelésben részt vevő óvoda esetén a kisebbség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatokat		-

6.	A nevelési program végrehajtásához szükséges, a nevelő munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét.	✓
----	---	---

A kisebbség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatokat az óvoda nem vállal az Alapító Okirata nem tartalmazza.

➤ *A Montessori Óvodai nevelési program tartalma:*

	Az óvoda nevelési programja tartalmazza	
1.	A Montessori Pedagógia jellemzése	✓
2.	A nevelés célja, feladatai, iskolai alkalmazás - Óvodai nevelés célja - Óvodai nevelés feladatai - Személyiségfejlesztés területei	✓ ✓ ✓ ✓
3.	Gyermek és óvodakép	✓
4.	Iskolai alkalmazás - Testi és szomatikus érettség - Pszichés érettség - Szociális érettség	✓ ✓ ✓
5.	Az óvodai nevelés tevékenységformái A nevelés alapvető keretei - Egészséges életmódra nevelés	✓ ✓ ✓

	- Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása	✓
	- Játék	✓
	- Munka jellegű tevékenységek	✓
	- Tanulásnak	✓
6.	Gondozás, egészséges életmódra nevelés felkészítés a mindennapi élethez szükséges feladatokra	✓
	- Óvodapedagógus feladatai	✓
	- Gyermek tevékenységei	✓
	- Gyermek fejlődésének jellemzői óvodáskor végére	✓
	- Kapcsolata más nevelési területekkel	✓
	- Közösségi tevékenységek	✓
	- Munkavégzési tevékenységek	✓
	- Szabadidős tevékenységek	✓
9.	Érzelmi nevelés, társas kapcsolatok, közösségi nevelés	✓
	- Óvodapedagógus feladatai	✓
	- Gyermek tevékenységei	✓
	- Gyermek fejlődésének jellemzői óvodáskor végére	✓
	- Kapcsolata más nevelési területekkel	✓
10.	Mozgás	✓
	- Óvodapedagógus feladatai	✓
	- Gyermek tevékenységei	✓
	- Gyermek fejlődésének jellemzői óvodáskor végére	✓
	- Kapcsolata más nevelési területekkel	✓
11.	A program sajátosságai	✓
	A fejlesztés tartalmi eszközei, a Montessori-pedagógia nevelési területei	✓
	Matematikai nevelés	✓
	Az anyanyelvi nevelés Montessori - eszközökkel	✓
	Művészeti nevelés	✓

	Kozmikus nevelés	✓
12.	Pedagógiai program kapcsolatrendszere - Óvoda és család - Együttműködés elve	✓ ✓ ✓
13.	Sajátos feladatok , speciális szolgáltatások - Angol nyelv	✓ ✓
14.	Gyermekvédelem az óvodában	✓
15.	Ellenőrzés értékelés	✓
16.	Szakmai dokumentumok Tervezett nyelvi anyag Eszköz- és felszerelésjegyzék	✓ ✓ ✓

➤ *A célok és feladatok koherenciája*

Célok	Feladatok
<p>Az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.</p>	<p>A Montessori pedagógus feladat, hogy megmutassa az eszközök pontos használatát, pontos kifejezéseket keres, hogy a munkát megkönnyítse, megértesse, és ezzel megelőzze az energiapocsékolást, és adott esetben visszaállítsa az egyensúlyt. Elősegíti a gyors és biztos intellektuális fejlődést. Mint jó vezető, nem sűrteti a gyereket, nem vonsozolja maga után. Akkor lehet elégedett ha a gyereket, ezt nemes utazót rávezette a helyes útra.</p> <p>Céljai megfogalmazásában :„ A nevelés csak akkor hatékony , ha segíti a gyermek kibontakozását az élet felé.</p> <p>A harmonikus személyiségfejlesztés érdekében óvodai nevelőmunkánk feladata az óvodáskorú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.</p> <p>Ezt szorgalmazzuk a mindennapi élet során, ezt segíti közvetlenül néhány Montessori eszköz alkalmazása, és minden eszköz használatának a módja. A gyermekek saját tevékenységük által tanulnak, többnyire önállóan javítják ki hibáikat.</p>
<p>A Montessori pedagógia célja: nyugodt, békés légkörben egymással toleráns, segítőkész, tevékeny gyermekek nevelése.</p>	<p>az érzelmi nevelés, a szociális kompetenciák alapozása, az anyanyelvi kompetenciák alapozása, a művészeti nevelés, kulturális kompetenciák alapozása</p>

<p>Pedagógiai magatartásunkkal és a megfelelő környezet kialakításával biztosítjuk az egészséges életvitelt, a gyermekek szocializációját, képességeik differenciált fejlesztését, érzelmi világuk gazdagítását, a szép iránti vonzalmuk kialakítását.</p>	<p>a külvilág tevékeny megismerését segítő képességek, alapozása matematikai nevelés kozmikus nevelés művészeti nevelés idegen nyelv kompetenciája</p>
<p>Célunk, hogy saját tapasztalatok alapján tegyünk szert a gyermekek minél biztonságosabb alapvető ismeretekre, problémamegoldó gondolkodásra.</p>	<p>az érzelmi nevelés, a szociális kompetenciák alapozása, az anyanyelvi kompetenciák alapozása, a művészeti nevelés, kulturális kompetenciák alapozása a külvilág tevékeny megismerését segítő képességek, technológiai és digitális kompetenciák alapozása matematikai nevelés kozmikus nevelés művészeti nevelés idegen nyelv kompetenciája</p>
<p>Alapozzuk az egész életen át tartó tanulás kialakítását segítő alap és kulcskompetenciákat, - melyek a tudás alapú társadalomban mindenki számára nélkülözhetetlenek.</p>	<p>az érzelmi nevelés, a szociális kompetenciák alapozása, az anyanyelvi kompetenciák alapozása, a művészeti nevelés, kulturális kompetenciák alapozása a külvilág tevékeny megismerését segítő képességek, technológiai és digitális kompetenciák alapozása</p>
<p>Nevelésünk célja a családias, derűs légkörben folytatott nevelőmunka, amely változatos tevékenységgel segíti elő a gyermekek fejlődését, s felkészíti őket az iskolai életre.</p>	<p>az érzelmi nevelés, a szociális kompetenciák alapozása, az anyanyelvi kompetenciák alapozása, a művészeti nevelés, kulturális kompetenciák alapozása a külvilág tevékeny megismerését segítő képességek, technológiai és digitális kompetenciák alapozása matematikai nevelés kozmikus nevelés művészeti nevelés idegen nyelv kompetenciája</p>

➤ *A Montessori Pedagógiai Program elemzésének összességé*

Az óvoda nevelési programja tartalmazza mindazokat az alap és kiegészítő feladatokat, amelyeket a fenntartó az Alapító Okiratban meghatározott. Az óvoda nevelési programja a Közköztartási törvényben megjelölt előírásoknak megfelelt. A küldetés, a pedagógiai hitvallás, az értékrend egyértelműen meghatározott az óvodai programban. Tartalmazza azokat a kötelező elemeket, amelyeket a törvény megfogalmaz.

47. § Az óvoda nevelési programja tartalmazza:

- a) az óvoda nevelési alapelveit, célkitűzéseit,
- b) azokat a nevelési feladatokat, tevékenységeket, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztését, fejlődésének segítségét,
- c) a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységet,
- d) a szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formáit, továbbfejlesztésének lehetőségeit,
- e) nemzeti vagy etnikai kisebbségi óvodai nevelésben részt vevő óvoda esetén a kisebbség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatokat,
- f) a nevelési program végrehajtásához szükséges, a nevelőmunkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét.

Az óvoda Montessori Nevelési Programmal működik, amely meghatározza a legfontosabb feladatokat, melyek az egészséges életmód kialakítása, az érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása, az anyanyelvi és művészeti nevelés, a kozmikus nevelés, amelyet egy holisztikusabb szemléletmóddal közelít meg a környezet megismerésére nevelését, valamint a matematikai nevelés, amely külön tevékenységként jelenik meg a programban. Az óvoda speciális feladatai, közé tartozik a kétnyelvű nevelés, amelyet nyelvvizsgálóval rendelkező szakképzett pedagógusok biztosítanak a mindennapi szakmai munka során.

A célok és feladatok egymással koherensek, egymásra építve jelennek meg a pedagógiai programban. Az egyes feladatok részletes kifejtésénél találkozhatunk a céloknak való megfeleléssel. A feladatok a kitűzött célok megvalósulását szolgálják.

Hasonló szellemisége révén szorosan illeszkedik a programhoz a kompetencia alapú óvodai nevelés is, mellyel két csoportban egészült ki a munka.

A gyermekeket a különböző kompetenciák, képességek, készségek (mint például a döntési, kommunikációs, problémamegoldó, együttműködési stb), szemszögéből vizsgálják és fejlesztik.

A program, melynek lelke a játék, alapvető feladatnak tekintik a személyiségdimenziók harmonikus fejlesztését, erősségek, hátrányok feltárásával az értékek megerősítését, megalapozását, melyhez elengedhetetlen a különböző tevékenységek komplexitása is. Nevelőmunkánk során tiszteltetben tartják, hogy minden gyermek más és más képességekkel, adottságokkal rendelkezik, így fejlesztésük önmagukhoz képest a leghatékonyabb. A pedagógiai munkát az együttérzés, az odafigyelés, a következetesség, és a kedvesség, játékoság jellemzi.

Az óvoda kialakítása a gyermekek mindennapi tevékenységeihez igazított esztétikus, motiváló környezetet biztosít a tevékenységekhez. Az intézmény jól felszerelt önálló tomatereimmel, fejlesztőszobával és tágas játszódudvarral rendelkezik.

A pedagógusok a rendelkezésre álló infrastruktúrát, és technikai eszközöket hatékonyan kihasználják.

A gyakorlatban megfigyelt szakmai munka példaértékű. Az óvodapedagógusok vegyes életkorú csoportokban lehetőséget teremtenek a játékba integrált tanulásra úgy, hogy az eltérő képességű, adottságú, fejlettségű gyermekeket minden esetben sikerélményhez juttatják. Meleg, szeretetteljes, családi légkörben fejlesztik a gyermekeket. Az csoportok napirendje jól felépített a gyermeke szükségleteinek kielégítését, képességeinek kibontakoztatását, valamint a testi, lelki, szociális fejlődésének biztosítását tartja szem előtt. A két nyelven történő nevelés megvalósítása példaértékű szakmai munka, amely a csoportban dolgozó pedagógusok felkészültségét módszertani sokszínűségét pedagógiai érzékenységét igazolja.

Az óvoda vezetője szakmailag felkészült, a személyi és tárgyi feltételek megteremtésében, megőrzésében következetes munkát végez.

Az óvodavezető munkáját a magasabb jogszabályok, a fenntartó, valamint az óvoda belső szabályzatai által lelkiismeretesen, a dolgozók teljes megalégedésére végzi.

Az interjú során előtérbe került, a szervezetfejlesztés, humán erő fejlesztés fontossága, melyet az óvoda vezetője kiemelt feladatának tekint. Fontosnak tartja, hogy egy olyan kollektívát vezessen, amely a szakmai munkájára igényes, a gyermeke érdekeit tartja szem előtt. Ennek a szemléletnek az eredménye a HEFOP Kompetencia alapú nevelési programba való bekapcsolódás, amely egy új lehetőséget, hozott az óvoda életében. A program kapcsán a pedagógusok továbbképzéseken vettek részt, amely során újabb kompetenciákat sajátítottak el az informatika, drámapedagógia területén. Lehetőség nyílt az intézmény informatikai fejlesztésére, amely sokoldalú lehetőséget biztosít a pedagógusok, gyermekek és a szülők számára egyaránt.

Az óvodavezető rendszeres ellenőrző, elemző munkáját jól tükrözi az óvoda stratégiai dokumentumai mellett az óvodavezető ellenőrzési terve, melyet az éves munkaterv tartalmaz.

A csoportokban egységes szemléletű és értékrendű a naplóvezetés. A pedagógiai szabadság érvényesülése mellett jól átlátható rendszerszemléletet tükröz a csoportban használt dokumentumok. Külön említést érdemel a gyermekekről készített feljegyzések rendszere, amelyből egyértelműen követhető a fejlődés üteme.

A nagycsoportos korú gyermekek megkülönböztetett figyelemmel kísért fejlődése, fejlesztése garancia arra, hogy az iskolába lépéskor eredményesen kezdhetik meg tanulmányaikat.

A csoportlátogatás alkalmával betekintést kaptam a Montessori Nevelési program gyakorlati megvalósításába. Az óvodapedagógusok szakmai munkája során képet kaptam a gyermekek egyéni fejlődési ütemének figyelembe vételével tervezett tevékenységek szervezéséről, amely a Montessori módszer mottóját szem előtt tartva a cselekvésre, aktív tevékenykedtetésre épült. Az angol kétnyelvű nevelés, az idegen nyelvi kompetencia fejlesztése példa értékű.

A pedagógusok olyan kidolgozott szakmai módszereket alkalmaznak a tevékenységek, során, amely a nyelvelsajátításához szükséges maximális feltételeket biztosítja a gyereke számára. A magas színvonalú kétnyelvű nevelést igazolja az a tény is, hogy az óvoda bekerült az *Oktatási és Kulturális Minisztérium Világ-nyelvprogramjába a „Jó gyakorlat az óvodáskorú gyerekek idegen nyelvi fejlesztésében”* című szakmai programba, így lehetőség van mindenkinek a minisztérium honlapján keresztül a gyakorlatról készült DVD felvétel megtekintésével a módszertani lehetőségek, szakmai munka megismerésére.

Erős szokás- és szabályrendszer érvényesül a csoportokban. A gyermekek feladattartása, munkamorálja kiemelkedő. Jól megfigyelhető a tudatosság és a gyermekek terhelhetőségének pontos ismerete.

A szakmai délelőtti megfigyelése során, lehetőségem nyílt a kompetencia alapú nevelés és a Montessori pedagógia kapcsolódásának megismerésére. Az adaptáció folyamata során az óvodapedagógusok megtalálták azokat az illeszkedési pontokat, amelyek a Montessori pedagógia tartalmát megőrizve lehetőség teremtenek a kompetenciák óvodai program szellemiségének beépülésére, gyakorlatának megvalósítására. A matematikai nevelés, amely a kompetencia alapú programban önálló területként nem szerepel a Montessori programban kiemelt külön területként, jelenik a Montessori speciális eszközeinek használatával.

Kimagasló szakmai munka folyik az óvodában. A meglátogatott foglalkozások tudatosan tervezettek, programhoz igazítottak és mintáértékűen megvalósultak.

Az óvodapedagógusok és a munkatársak önállósággal rendelkeznek a napi feladataik megvalósításában, az alkalmazott módszerek megválasztásában és a kapcsolódó döntésekben.

Az óvoda nevelőközösségére a szakmai sokszínűség jellemző, ami a csoportszobák, játékkiegészítők egyedi arculatában is megjelenik.

Az óvoda szakmai munkájának hatékonysága:

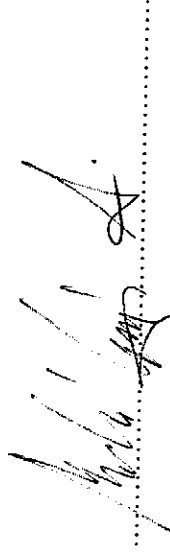
- Az óvoda Helyi Nevelési Programja, az Intézmény Minőségirányítási Programja és az óvoda éves Munkaterve koherens.
- Hatékony tevékenységet fejtenek ki annak érdekében, hogy a pedagógiai programot, munkaterveket mindenki megismerje és elfogadja. Figyelemmel kísérik a megfogalmazott értékrend és cél érvényre jutását.
- Pedagógiai program aktualizálásánál, a munkatervek összeállításánál figyelembe veszik az adatokat és igényeket, amelyek a rendeletekből valamint a partnerek igényéből következnek.
- A pedagógusok szakmailag jól felkészültek, továbbképzésük folyamatos. A szakmai munkaközösség és a minőségirányítási team hatékonyan segíti mind a közösség, mind az egyének megújulását, munkáját.
- Az óvodapedagógusok és a munkatársak önállósággal rendelkeznek a napi feladataik megvalósításában, az alkalmazott módszerek megválasztásában és a kapcsolódó döntésekben.
- Az óvoda alkalmazottai szakképzett munkatársak.
- A szervezetre jellemző a kollegiális szellem, innovatív a közösség,
- Jó kapcsolatot ápolnak a közvetlen és közvetett partnerekkel.
- Az óvoda-család kapcsolata nagyon jó. A szülők elismerik az óvónők munkáját, nagymértékben elégedettek az óvodában folyó nevelő- fejlesztő munkával.

JAVASLATOK

Javasalom a vizsgált területek megállapításai alapján a minőségi munka további hatékonysága érdekében:

- az angol kétnyelvű nevelés kiemelkedő színvonalúan működik az intézményben. Mind az elméleti, mind a gyakorlati megvalósítása példa értékű. Ennek a pedagógiai programban való nagyobb hangsúllyal történő megjelenítése fontos feladata a nevelőtestületnek melyen már a szakmai közösség dolgozik.
- az éves tanulási tervek egységes dokumentumban való megjelenítését a szakmai munkaközösség együttes kidolgozása alapján.

Budapest, 2009. október 20.

Madárné Gyurján Ildikó

Közoktatási szakértő, (pedagógiai fejlesztő értékelés)

Engedélyszám 012635-02